

Máme se bát Ústavního soudu?

**Alena
Bányaiová**

Ústavní soud je garantem základních lidských práv a přitom připouští, že některá z nich, právo vlastnické a právo na zdraví, mohou být porušována.

Ústavní soud zrušil rozsudky Městského soudu v Praze a Nejvyššího soudu, podle kterých mělo hlavní město omezit hluk z provozu na pražské magistrále. Dopad tohoto nálezu je tak závažný, že přesahuje problematiku imisí hluku. Vypovídá o tom, jak se Ústavní soud staví k ochraně práv jednotlivců ve vztahu k veřejné správě a jak chápe ochranu práv jednotlivců vůbec.

Lidé bydlící v okolí pražské magistrály se obrátili na soud kvůli dlouhodobému nadměrnému hluku. Soud zjistil, že hluk několikanásobně přesahuje hygienické limity, a uložil městu, aby s rušením okolních vlastníků přestalo. Jenže Ústavní soud dospěl k jinému závěru. Tvrdí, že obecné soudy svými rozsudky nedůvodně preferovaly ochranu vlastnického práva jednotlivců před ochranou práv města a tím porušily právo hlavního města Prahy na ochranu majetku zaručené Listinou základních práv a svobod.

Žaloba lidí z okolí magistrály se opírala o § 127 občanského zákoníku, podle kterého se musí vlastník věci zdržet všeho, čím by obtěžoval sousední vlastníky nad míru přiměřenou poměrům nebo ohrožoval jejich práva. Ústavní soud nezpochybnil, že vlastnická práva žalobců jsou porušována. Ovšem dodal, že porušování se neděje „v míře nepřiměřené dlouhodobě se formujícím poměrům v okolí předmětné veřejné komunikace“, čili práva žalobců sice porušována jsou, ale málo.

Zajímavé. Ústavní soud je garantem základních lidských práv a přitom připouští, že některá z nich, právo vlastnické a právo na zdraví, mohou být porušována. Navíc ani neřekl, jak přišel na to, že práva

žalobců jsou porušována jen málo. Asi má vlastní představu o tom, v jakém rámusu a jak dlouho v něm musí lidé žít, aby to bylo příliš. Hygienické limity stanovené právním předpisem jej nezajímají.

Podle Ústavního soudu obecné soudy nevzaly v úvahu, že město sice vlastní magistrálu, ale nemá možnost na ní regulovat provoz, a ovlivnit tak hluk z něho pocházející. Navíc prý soudy nepřihlédly k „funkčním a finančním“ možnostem města.

Ústavní soud tímto závěrem nejspíš překvapil i samotné město. Obec je přece nejen vlastníkem komunikace, ale i silničním správním úřadem, který o všem, co se na této komunikaci děje, rozhoduje.

V zájmu principu proporcionality Ústavní soud považuje porušování práv jednotlivců za nevýznamné a ti je musejí strpět jen proto, že tohoto porušování se shodou okolností dopouští orgán veřejné moci, který tvrdí, že nemá peníze. Navíc, podle Ústavního soudu si lidé vlastně mohou za všechno sami, protože k hluku přispívají tím, že po magistrále jezdí. Soudkyně zpravodajka Ivana Janů řekla, že se Ústavní soud snažil nalézt rozumné řešení. Výsledkem však bylo řešení politické – zájem veřejné moci Ústavní soud nadřadil zájmům jednotlivce a soudní ochranu jeho práv prohlásil za zásah do práv orgánu veřejné moci. Pokud si takto představuje Ústavní soud garance základních lidských práv a svobod, musí nás z toho jímat hrůza. Naopak, radost musí mít veřejná správa, pro niž práva jednotlivců budou nepodstatná vždy, kdy se jí to bude hodit.